

Izhaja vsak četrtek
in velja s poštnino
vred in v Mariboru s
pošiljanjem na dom
za celo leto K 4.—
za pol leta „ 2.—
za četrt leta „ 1.—

Naročnina se pošilja
upravnilstvu v tiskarni
sv. Cirila, koroške
ulice hšt. 5. List se
pošilja do odpovedi.

Deležniki katol. tis-
kovnega društva do-
bivajo list brez po-
sebne naročnine.

SLOVENSKI

GOSPODAR.

List ljudstvu v pouk in zabavo.

Posamezni listi dobé
se v tiskarni in pri
gospodu Novak-u na
velikem trgu po 10 h.

Rokopisi se ne vra-
čajo, neplačani listi
se ne sprejemajo.

Za oznanila se plačuje
od navadne vrstice,
če se natisne enkrat,
po 15 h, dvakrat 25 h,
trikrat 35 h.

Inserati se sprejemajo
do srede opoldne.

Štev. 38.

V Mariboru, dne 19. septembra 1901.

Tečaj XXXV.

„Slov. Gospodar“ pred porotniki.

(Poročilo o sodnijski obravnavi dne 12. t. m. v Mariboru.)

Sodniki in obtožba.

Predsedoval je obravnavi deželnosodni svetnik Morocutti, prisedovala sta dež. svetnik Martinak in dež. tajnik Kermek, zapisnikar je bil avskultant Mihalič, tožil je državni pravdnik dr. Nemanič, obtožen je bil g. A. Korošec, zagovarjal je g. dr. Fr. Rosina.

Porotniki, ki so sodili, so bili: Johann Kossär, hišni posestnik v Mariboru, Franz Kothbauer, ključavničar v Mariboru, Fr. Lorber, posestnik v Partinju, Matija Ornik, strojevodja pri Blanketu v Ptuj, Johann Kramberger, posestnik v Kaniži pri Ptuj, Emerich Müller, krojač v Mariboru, Adolf Fritz, posestnik v Mariboru, Josip Barth, čevljar na Muti, Johann Wresnik, tesar na Bregu pri Ptuj, Ivan Gert, župan v Framu, Rihard Sons, gostilničar v Breznem, Johann Kasper, knjigovodja v Ptuj.

Pod obtožbo so stali naslednji članki „Slovenskega Gospodara“:

Nemškutarska zlobnost. Govori se, da je Gregorecovo hišo z gospodarskimi poslopji pri Ptuj zažgala hudobna roka iz nasprotnega narodnega tabora. Žalostni pojavi v narodnostnem boju. Preiskava bo pokazala, ali je ta grozna vest resnična.

Slovenci ptujske okolice! Politični nasprotniki našega katoliškega slovenskega naroda so naslednji ptujski trgovci: tiskarna Blanke, brata Slavič, tapetar Stelcer, zlatar I. Gspaltl, trgovec Kolenc, trgovec S. Fridrih, žagar Ružička, urar K. Akerman, trgovec V. Šulfink. Slovenci, zapomnite si ta imena!

„Štajerca“ v Ptuj je začel izhajati. Mi smo dobili že veliko dopisov radi njega, ki svarijo ljudstvo pred njim. Mislim, da je naše slovensko ljudstvo pač

toliko pametno, da se ne bo vjelo v zanjke nemških in nemškutarskih trgovcev. Najboljše sredstvo zoper „Štajerca“ pa je, da nam rodoljubi naznanjajo one trgovce, ki širijo tega umazanca med ljudstvo, zajedno pa tudi slovenskega trgovca-konkurenta. Mi bomo potem širitelje tega tiskanega nemškutarja javno naznanjali, zajedno pa priporočali slovenske trgovce.

Zadnji dve notici sta bili zaplenjeni.

V obtožbi še je navedena med razlogi cela vrsta „Gospodarjevih“ člankov, proti katerim sta ugovarjala obtoženec in zagovornik, naj se ne preberejo, ker niso z obtoženimi članki in obtožencem v nobeni zvezi. Obtožba trdi, da se je s temi članki vznemirjala javna varnost ter se vzbujalo druge k sovražnostim proti posameznim vrstam državljanšhe družbe v smislu § 308 in 302 kaz. zak. in § 28. tiskovnega zakona.

Obtoženec se zagovarja.

Obtoženec g. Korošec pripozna, da je pisal pod obtožbo stoječe članke, a se zagovarja v slovenskem jeziku:

Kar se prvega članka zaradi ognja tiče, sem govorico izvedel v tiskarni od nekega somišljenika ravno isti dan, ko je številka „Gospodarja“ izšla. Oni dve notici zaradi ptujskih trgovcev sem napisal istotako neposredno pred zaključkom redakcije. Glede prve notice imam omeniti, da se mi je govorica zdela utemeljena, 1. ker sem vedel, da je splošno razširjena v ptujski okolici in ker sem jo izvedel od treznomisleče osebe; 2. ker sem mislil: Ali je užgal Slovenec, ali nemškutar. Da bi Slovenec, se mi je zdelo nemogoče, da pa je storil kaj takega nemškutar, se mi je zdelo verjetnejše, ker se je zgodilo neposredno pred jedno eminentno slovensko veselico. Da bi lahko zažgal tudi kak oseben nasprotnik, tega nisem v trenutku — mislil. 3. Sem slišal, da je prosil Gregorec tudi s tem izgovorom podpore pri Slovencih.

Kar se tiče onih dveh notic o ptujskih trgovcih, izjavljam, da sem jih pisal pod neposrednim utisom, ki

so ga napravile na me prve številke „Štajerca“. Vedel sem, da izdaja takega lista pomeni nov boj za Spodnji Štajer, kjer se imajo Slovenci še vedno boriti z nemškutarji. Vedel sem, in to je tudi istina, da so nekateri ptujski trgovci stopili na čelo tega novega bojevanja proti težnjam slovenske narodnosti, za to sem imenoval tudi trgovce ter povedal tudi čitateljem, naj si njih imena zapomnijo. Zajedno pa sem vedel, da bo novi list, ker so ga ustanovili nemški in takozvani nemškutarski trgovci, da bo jih podpiral politično in gospodarsko. Zato sem se obrnil do čitateljstva, naj nam imenujejo slovenske konkurente, da bo „Slov. Gosp.“ te trgovce lahko podpiral. Samoumevno je, da sem prosil, naj nam tudi imenujejo nemške trgovce, namreč da jih nadzorujemo, potem pa tudi, da jih ovadimo, ako kolportirajo brez dovoljenja od oblasti, kar se res tudi dogaja.

Glede prve notice o ognju se ne čutim krivega zaradi tega ne, ker govorice, ki se mi je zdela utemeljena, nisem hotel širiti, ampak širitev zabraniti. Za to sem zapisal: Preiskava bo pokazala, ali je ta grozna vest resnična ali ne. S tem sem hotel reči: Čakajte, ne sodite, dokler sodišče ne izreče svojega mnenja.

Glede drugih dveh notic se ne čutim krivega zaradi tega ne, ker ne vidim v njih nič kaznjivega. Imenovati naše politične nasprotnike, priporočati slovenske trgovce, ter nadzorovati nemške in nemškutarske trgovce, to je po mojem prepričanju popolnoma dovoljeno. Tako delajo listi cele Avstrije, in jaz imam ravno isti pravni čut, da se kaj takega sme storiti.

Odločno pa ugovarjam, in prosim, da se to zabeleži, da bi stali v kaki zvezi z mojimi noticami, oni članki, ki jih navaja državni pravdnik v razlogih. Oni imajo celo druge vzroke, so posledice celo drugih dejanj. Z njimi nimam jaz ničesar opraviti.

Priče nastopijo.

Priča Ivan Gregorec pove, da ne ve nič gotovega radi ognja, ker je bil takrat preveč zmešan.

Zagovornik dr. Rosina: Ali ste vi opazili kako vznemirjenost ali razburjenost, ko je „Gospodar“ prinesel ono notico o ognju.

Listek.

Varuj se pijančevanja!

«Bog daj srečo!» Tako sta pozdravila dva popotnika ženjice, ki so blizo ceste žele lepo, zlato pšenico. «Bog daj!» — glasil se je odgovor. Ko sta se pa omenjena popotnika nekoliko oddaljila, reče starejši mlajšemu kazoč na velika poslopja, ki so v sredi lepih njiv stala: «Tukaj je bilo nekaj bogastvo, blagoslov in zadovoljnost doma; tukaj so še pred 30 leti prebivali pošteni, narodni in radodarni ljudje. Večkrat sem bil pri njih, kako veselo je bilo tukaj; ni bilo slišati preprirov, ne kletve. Vsaki večer so vsi skupaj, gospodar, gospodinja, otroci in družina Boga molili in se mu za vse zahvaljevali. Zdaj je pa vse v rokah ptujcev in naših nasprotnikov.»

«Kaj pa je bil vzrok, da se je v tako kratkih letih vse spremenilo?» vpraša mlajši.

«Nezmernost, pijančevanje je vse to naredilo! Stariši predzadnje gospodinje», nadaljuje starejši, «so bili prav pridni in pošteni ljudje. Imeli so edino hčerko, in ta se je omožila z nekim mladeničem, ki je vsó to nesrečo zakrivil. Bil je namreč velik pijanec, česar ti pridni ljudje prej niso vedeli. Prišel je sicer s seboj precej denarja, ker je

bil sin premožnih starišev — pa v nekaj letih se je vse razkadiilo.

Uboga Barbika, tako je bilo namreč ime mladi gospodinji; poznal sem jo dobro; bila je pohlevna, pridna in potrpežljiva. Oh! kaj je ona vse s svojim nesrečnim možem pretrpela!

Kmalu po poroki je začel mladi gospodar zapravljati. Odišel je pogosto in ga ni bilo domov po več dni. Pustil je družino, celo gospodarstvo in je po gostilnah popival. Da, zgodilo se je večkrat, da je peljal na sejem v bližnje mesto poln voz zrnja — domu pa je prišel bolen, brez denarja, s praznim vozom in z bolnimi konji, ker jih je puščal v največjem mrazu in lačne po več ur zmrzavati pred kakšno krčmo. Moreš si torej misliti, kaj je uboga sirota trpela! Za vse je morala sama skrbeti, še za moža, posebno, kadar je bil pijan, da se mu kaj hudega ne zgodi. Pa vse je potrpežljivo prenašala, le ljubemu Bogu in Mariji je svoje stiske in težave tožila. Kajti bilo jo je pogosto videti v cerkvi, kako kleči pred podobo presvetega Srca Jezusovega in Marijinega pomoči in tolažbe proseč. Pri vsem tem pa svojih otročičev ni pozabila. Večkrat sem jo videl z otroci skupaj moliti in k dobremu jih opominjati. Posebno pa enkrat — tega nikdar ne pozabim.

Nekega dne je zopet s svojo majhno hčerko molila in jo opominjala, da naj bo pridna, ako hoče priti v sveta nebesa. Hčerka ji je odgovorila: «Ljuba mamica, kako rada bi prišla v sveta nebesa, ako boste tudi vi tja prišli, oh! to bom potem srečna in vesela!» Naenkrat pa se deklica prestraši in zopet tiho reče: «Draga mati, oče pa ne smejo priti v sv. nebesa.» Žalostne besede iz ust nedolžnega otročiča! Nesrečni oče je sam iztrgal ljubezen do sebe iz srca tega otroka. Videla ga je namreč pogosto pijanega, razsajati, kleti ter mater brez vsakega vzroka tepsti, in za to se je očeta bala — ni ga ljubila.

Svoji ženi se je moral tudi zahvaliti nesrečni gospodar, da vkljub svoji zapravljivosti in nemarnosti, vendar ni popolnoma propalo njegovo gospodarstvo.

Drugače pa je bilo, ko je blaga gospodinja umrla. Vedni napor in vedna žalost sta njeno zdravje podkopala in v najboljši dobi v grob spravila. Ko je na smrtni postelji ležala, spoznal je sicer tudi njen mož, da je največ kriv njene bolezni — zbudila se mu je tudi vest — pa le za kratek čas.

Še ni sem videl tako blage žene umirati. Nekaj dni pred smrtjo se je dala prevideti. Ko je videla, da ne bo dolgo več živega, poklicala je k sebi moža in otroke. Imela je namreč tri otročiče. Najprej blagoslovi otroke.

Priča: Ne, Slovenci in Nemci so sedaj kakor prej zahajali k meni.

Priča Josip Ornik iz Ptuja: Meni so kar drugo jutro po ognju pripovedovali policaji, in ti so to zvedeli od ljudi z dežele, da je razširjena govorica, da so Nemci pri Gregorecu vžgali. Priča se pritožuje, da se g. Korošec nič ni poboljšal, ker je pred 8 ali 10 dnevi v Hajdini zopet »šüntal« proti Ptujčanom.

Obtoženec skoči kvišku in ugovarja. Gospod predsednik Morocutti k priči: Ostanite pri stvari!

Gosp. zagovornik dr. Rosina: Gospod Ornik, pridružen si pravico, vas sodnijsko zasledovati, ker ste obtoženca razžalili na časti.

Priča nadalje izpove, da so »Štajerca« v istini ustanovili Ptujski trgovci. Ornik ima dovoljenje širiti »Štajerca«. On ga ne bere redno, a včasih si ga da prebrati.

Priča c. kr. stražmojster Rutnik izpove, da je takoj na licu mesta izvedel govorico, da so Nemci vžgali in je tako tudi uradno poročal. Pozneje ni našel razlogov za tako govorico.

Priča Ivan Visenjak s Sloma izpove o razmerju med Slovenci in Nemci:

Nemci so pridni, saj se dobro zastopimo. Le toti »Gospodar« šunta, šunta no šunta enega proti oven!

Obtoženec g. Korošec: Kje ste brali tisti dve notici o ptujskih trgovcih, ko pa je bil tisti »Gospodar« zaplenjen?

Priča: Pri sosedih sen ga doba.

Obtoženec: Ali ga je sosed dobil pod zavitkom?

Priča ne ve na to odgovoriti.

Priča Franc Babosek izpove, da ne čita »Gospodarja«. G. predsednik mu prečita zadnji dve pod obtožbo stoječi notici ter vpraša, ali bi mogli sovražnost vzbuditi med mestom in deželo: Priča to potrdi, a izpove, da še dosedaj ni bilo tako daleč prišlo.

Priča Martin Musek iz Brega pri Ptuj ne izpove nič posebnega.

Priča Avg. Janša se skraja brani kaj izpovedati, nazadnje pa le izpove, kdo da je pisal omenjene notice.

Potem se še prečitajo nekatere uradne listine o ognju, izpovedi mnogoterih prič ter cela vrsta člankov iz »Gospodarja«. G. zagovornik dr. Rosina protestira, da državni pravdnik spravlja tudi te članke v zvezo z onimi, ki stoje pod obtožbo. G. zagovornik dr. Rosina predlaga, 1. naj se zaslišijo tudi slovenski župani iz ptujске okolice in ne samo možje iz nasprotnega političnega tabora, 2. naj se prečitajo vse številke »Štajerca«, v katerih se polemizuje s »Slov. Gospodarjem« in iz katerih se bo videlo, da »Gospodar« le napade odbija in Slovence brani.

Objame vsakega. S slabostnim in tresočim glasom jih opominja naj ostanejo vedno pridni in pobožni, naj očeta spoštujejo in tudi nje naj ne pozabijo. Potem vsa solzna prime za roko svojega moža, milo ga pogleda in reče tiho: »Vse ti odpuščam — le za to te prosim, zapusti nesrečno pijančevanje — usmili se svoje duše — in teh-le ubogih sirotic, najnih otročičev — bodi jim dober oče!« — Moči jo zapustijo — in čez nekaj trenutkov umrje. Velika množica ljudi njo je spremljala na pokopališče, kajti vsak, kdor jo je poznal, vsak je imel ž njo usmiljenje. Vsi so ji želeli po tem trudopolnem življenju nebeško, večno slavo. Tudi njen mož je takrat jokal — mogoče tudi obžaloval svoje nesrečno življenje in poboljšanje obetal — pa držal ga ni. Nekaj tednov po pogrebu je zopet začel pijančevati. Niso ga ganili otroci, ki so še vsi potrti in objokani žalovali za dobro in skrbno materjo.

Po treh letih so mu gospodarstvo prodali. Ubogi otroci so šli med tuje ljudi; njemu pa je ostalo le nekaj malo denarja in še tega je kmalu po grlu pognal. Ko ni imel ničesar več, je okoli postopal kakor zgubljena ovca. Delati ni bil navajen in tudi ni hotel. Vse se ga je torej ogibalo in balo. Še njegovi vinski bratci, s katerimi je prej toliko denarja zapravil — ga zdaj niso hoteli več

Sodni dvor je odklonil te predloge, na kar prijavi gosp. dr. Rosina takoj ničnost. Potem so se predložila tri vprašanja gospodom porotnikom: 1. Ali je obtoženec s prvo notico razširil krivo, za javno varnost vznemirjujočo vest brez poveljnih vzrokov, da bi bila govorica resnična, 2. ali je z drugo notico in 3. ali je s tretjo notico vspodbujal druge k sovražnostim proti posameznim vrstam človeške družbe.

Govor državnega pravdnika.

Državni pravdnik dr. Nemanič je govoril skraja nenavadno pobožno. Navajal je celo sveto pismo. Ko je mislil potem vse lepe nauke naobrtni na duhovnika Korošca, skoči obtoženec kvišku, da bi ugovarjal, ker stoji pred sodiščem ne kot duhovnik, ampak kot časnikar. Državni pravdnik obstane v svojem govoru ter prosi g. predsednika pomoči. Na to se je trudil dokazati, da je obtoženec kriv ter prosil porotnike, naj ga obsodijo. Njegov govor je bil sicer jako glasen, a prepričal ni nikogar.

Govor g. dr. Rosine.

Zagovornik obtoženca g. dr. Rosina je govoril mirno, stvarno in prepričevalno. Mi podajamo v naslednjem glavne poteze govora:

Mirno in trezno!

Visoki sodni zbor! Velečenjeni gospodje porotniki! Proces, ki se danes vrši v tej dvorani, je političen proces. Tako ga imenujejo juristi, tako ga imenujejo tudi časnikarji, ki so danes tukaj zastopani. Političen je list, politik je obtoženec, politiki so bili mej pričami in politiki so možje iz ljudstva, ki sede danes tukaj kot sodniki. Ta proces je slika, vzeta iz sedanjega našega političnega življenja na Spodnjem Štajerskem. O političnih rečeh pa je treba mirno in trezno soditi. Za to jaz tudi ne bom nastopil s tistim govorniškim ognjem, kakor drž. pravdnik. Mirno in resno hočem, gospodje porotniki, dokazati, da obtoženec ni kriv prestopka, katerega ga dolžijo, da se pri njem ne more uporabljati niti § 308 niti § 302k. z.

Dolga obtožba.

Slovit Francoz je izrekel nekoč krilate besede: Dajte mi tri besede kakega človeka, in jaz vam ga spravim na zatožno klop! Istinito, samo tri nedolžne notice so zadostovale in državni pravdnik je skoval iz njih obtožbo, obsegajočo celih 23 strani. In vendar je znano, da so kratke obtožbe najboljše obtožbe. Toda uresničila se je zopet prislovica: Kjer manjkajo pojmi, tam pridejo o pravem času besede na pomoč. Kjer zmanjkajo državnemu pravdniku razlogi, pridejo o pravem času nejasne besede na pomoč.

Nevarnosti za javno varnost ni bilo.

Kar se najprej tiče prestopka po § 308 (glej prvo notico!), ga gotovo moj obtoženec istega ni zakrivil, ker njegovo dejanje nima omenjene lastnosti, kakoršno zahteva § 308. Ta § ne obsoja vsake neljube govorice, ampak samo tako, ki je »za javno varnost vznemirjujoča.« In sedaj poglejte na stran 11 obtožbe, te besede je državni pravdnik izpustil. Kaj je javna varnost? Da je moje premoženje in moje

spoznati. Lansko leto pa je nesrečnej žalostno umrl. Napil se je namreč strupenega žganja — in našli so ga v jarku mrtvega.

Le malo ljudi ga je spremljalo, ko so ga nesli na pokopališče. Ako je pa kdo vprašal, koga so ta dan pokopali, odgovarjali so nam: »Danes so pokopali Franceta K. znanega, nesrečnega vinskega brata.«

Bog se usmili njegove duše in nas podpiraj, da se varujemo pijančevanja!

Ivan Toman.

Smešničar.

Mož reče svoji ženi, pri kosilu rezaje meso: »Danes si pa prinesla jako slabo meso; tako neznosno smrdi. — Žena: »Oho, že vem! Mesar mi ga je v »Štajerca« zavil!«

Hlapec: »Prosim lepo, gospod, popoldne dopusta; moj prijatelj Jože je umrl in bi šel rad k pogrebu.« — Gospodar: »Ne bo šlo, ker je precej dosti opravila.« — Hlapec: »Za Boga milega, enkrat v letu bi mi pa vendar privoščili kako veselje.«

zdravje varno. Da je govorica kaznjiva, mora biti taka, da se prizadeti po pravici bojé za svoje imetje in zdravje, ali da govorim celo navadno, Ptujčani bi se morali bati, da bi jih kdo naklestil, ako pridejo iz mesta, ali pa da bi jim lastnino poškodoval. Kaj takega pa ni bilo pričakovati? Tega ni trdila nobena priča! Priča Gregorec je celo rekel, da so hodili Nemci k njemu prej kakor slej. Notica torej ni imela nobene posledice. Javna varnost ni bila vznemirjena. Zadnji odstavek: Preiskava bo pokazala, ali je ta grozna vest resnična ali ne, vzela je notici vsak vznemirjajoči namen. Če je pameten človek to notico čital, lahko je ostal miren, ter si mislil: Saj bomo videli, koliko resnice je na celi stvari. Gospodje porotniki! Vi uvidite, da prvega vprašanja ne morete potrditi. Posebno še ga ne morete zaradi tega ne, ker današnji obtoženec govorice tudi ni raznesel. Govorica je šla od ust do ust, tako da jo je župan Ornik že drugi dan izvedel po policajih, torej že ob času, ko današnji obtoženec še o njej ni imel ne duha ne sluha.

Sovražnosti in bojkot.

Sedaj pridem do II. in III. vprašanja in do § 302, katerega je hudoben poslanec imenoval kaučukparagraf (raztegljiv paragraf.) Da se urednik spravi pod obtožbo — to kaže cela novejša zgodovina v našem javnem življenju, — se vzame § 302, kajti njegove besede se dajo raztezati kot kavčuk. V ta paragraf se da vse stlačiti, ali je prav ali ne. Razlaganje tega § se ne more obračati na naš slučaj iz dveh vzrokov. Proti komu se je hujskalo, (da se poslužujem tega neprijetnega izraza)? Samo proti posameznim ptujskim trgovcem, in ne proti celemu njihovu stanu. Hickl in drugi v »Slov. Gosp.« niti navedeni niso. In med navedenimi niso sami trgovci, ampak tudi urar, žagar, tapetar — in to niso trgovci. Razvidi pa se iz tega, kako se je državni pravdnik mučil, da bi lahko tožbo sestavil, celo obrtnike je vstel med trgovce. In nazadnje je treba pibiti, da bi se z navajanjem imen trgovcev sicer lahko zakrivilo motenje obrti ali pa razžalitev na časti, nikakor pa ne prestopke po § 302. Obtoženec torej, kakor dokazano, gotovo ni nastopil proti celim vrstam človeške družbe. Istotako pa tudi ni hujskal k sovražnostim. Sovražnost obstoji v tem, da se drugemu naredi škoda na časti, zdravju ali premoženju. Tega v našem slučaju nihče ni zakrivil.

Pa tudi k bojkotu ni hujskal, kakor se pravi. Bojkot nastane, ako kake osebe popolnoma osamimo v gospodarskem in družabnem oziru. Ali je hotel obtoženec koga na ta način osamiti. Nikakor ne! Obedve zadnji notici sta samo odgovor na ptujski list, katerega so, kakor je Ornig sam pripoznal, ustanovili trgovci. Ako bi se ugodilo mojemu predlogu, slišali bi, kako ta list piše. Kdor se torej s politiko peča, ne sme biti rahločuten. Če torej trgovci ustanovijo političen list in druge napadajo, morajo biti pripravljeni, da se bo tudi na nje streljalo. Sedaj pa čitajte pod obtožbo stoječe članke, in v njih ne boste našli ničesar o bojkotu. »Slov. Gospodar« je imenoval samo one nasprotnike, ki širijo »Štajerca«, ki ga ljudem vtikajo v žepe, v jerbaze itd. Širjenje tiskovin (kolportaza) je po postavi prepovedano dejanje, in »Slovenski Gospodar« je hotel tako širjenje le zabraniti, sicer pa nič več. Vi boste torej tudi II. in III. vprašanje zanikali.

Kako drugi delajo.

Ne priznamo sicer, pa recimo, da bi bil obtoženec res klical k bojkotu, v sled tega vam še nikakor ni treba imeti istega pravnega naziranja kakor državni pravdnik. Vzemite kak dunajski protižidovski časnik, v vsaki številki najdete: »Ne kupujte pri židih!« Časnik »Arbeiterwille«, ki izhaja v Gradcu, prinaša v vsaki številki z velikimi črkami opomin: »Delavci, ne pijte Reininghaus-piva!« In vendar se niti na Dunaju niti v Gradcu taki časniki ne zaplenijo in uredniki se ne tirajo na zatožno klop. Iz tega sledi, da imajo državni pravdniki po različnih krajih različna pravna naziranja, in ako torej zanikate I. in II. vprašanje, boste ravnali v soglasju z dunajskimi in graškimi državnimi pravdniki.

A tudi mariborski državni pravdnik ni vedno istega mnenja. »Marburger Zeitung« je v št. z dne 27. p. mes. prinesla javen opomin, da se naj ne hodi k slovenskemu notarju, ampak k nemškemu. Če je torej bojkot po § 302 kaznjiv, je torej tudi kaznjiv, ako ga ta časnik razglasi. In list bi moral biti vsaj zaplenjen, kar pa se tudi ni zgodilo.

Tožbe nas ne uničijo.

V političnih bojih je velika pomoč časnikarstvo. Kdor zadene časnik, zadene tudi celo stranko. Nikakor pa si ne smete misliti, da se je še kedaj z enakimi tožbami uničilo časnikarstvo kake stranke. Saj so bili časi, ko so bile take tožbe na dnevnem redu. Danes so vsaj v večjih mestih že popolnoma izginile. V času od junija 1868 do oktobra 1869 so bili češki uredniki obsojeni na skupno 73 let ječe, toda kaj je pomagalo? Danes je češko časnikarstvo močnejše kakor kedaj. Prepričan sem, da naše spodnještajersko ljudstvo, ki se bojuje za svoje pravice tudi po časnikih, ne bo trpelo škode, ako se danes obtoženec obsodi. A da bo kdo krivično obsojen, temu se upira čut človekoljubnosti.

Zakaj to?

Prečitajo se je tudi mnogo člankov, katerih obtoženec ni pisal. Že med obravnavo sem ugovarjal, da so se sploh vzeli v obravnavo. Moje mnenje je, da je državni pravdnik z njimi hotel samo na porotnike uplivati. Toda proti temu moram ugovarjati, ker menim, da to čitanje lahko spravi porotnike na pota, na katerih se ne najde pravica. Ko se je izdala postava o porotnih sodiščih, poučil je tedanji

justični minister državne pravdnike, „da morajo vse opustiti, kar bi lahko uplivalo, da se dejstva krivo presoja.“

Bodite pravični!

Gospodje porotniki! Četudi sedijo med vami politični nasprotniki, vendar sem prepričan, da ste si v svesti svoje naloge kot sodniki iz ljudstva. Vaša dolžnost je, da se kot sodniki ne ozirate na politično naziranje, ampak da ugodite pravici. Zanikajte vsa tri vprašanja, oprostite obtoženca, in še v poznih dnevih se boste z zadovoljnostjo spominjali na današnji dan; kajti vi boste s tem storili le to, kar je podlaga vsake države, vi boste storili pravico!

Državni pravdnik je čutil, kak utis je naredil zagovornikov govor, zato se je brzo zopet vzdignil ter z nova začel zagovarjati svojo reč. Rekel je, da so tudi krojači, čevljarji, žagarji itd. trgovci. Rekel je, da je Reininghaus tako bogat, da mu je vse eno, ali ga kdo bojkotira ali ne. Zato se tudi državni pravdnik ne ustavlja bojkotu. Gosp. dr. Rosina je poučil državnega pravdnika, da so ta njegova mnenja do cela kriva. Krojači, čevljarji, žagarji itd. niso trgovci, ampak obrtniki. Pred postavo so vsi enaki, tukaj ni razločka med bogatinom in siromakom. Poučil je tudi državnega pravdnika o ljubezni do bližnjega. Kakor tudi državni pravdnik ne sme poznati ljubezni do bližnjega, tako je tudi politik ne more. Oba gledata, da se gibljeta v mejah postave.

Sedaj se je za dve uri prekinila obravnava. Po odmoru je govoril predsednik Morocutti. Njegova izvajanja o bojkotu in sovražnosti je dal zagovornik dr. Rosina na zapisnik.

Porotniki so prvo vprašanje potrdili z 10 glasov proti 2; drugo in tretje pa z 11 proti 1.

Kot kazni je proglasil sodni dvor 6 tednov navadnega zapora.

Toda stvar še ni končana, kajti zagovornik je prijavil pritožbo ničnosti.

Se enkrat Pesnica.

(Dopis iz pesniške okolice.)

Meseca junija t. l. prinesel je »Štajerc« debelo tiskano novico, da je zdaj zavoljo Pesnice vse urejeno, da se bo zdaj in zdaj začelo kopati in Pesnica regulirati. Pristavil pa je ta listič hitro, da se je vse to zahvaliti, ne morebiti slovenskim poslancem, ampak tisti deputaciji, katero je lani Flucher v Gradec poslal, in pa nemškemu viteškemu redu.

Zdaj pa vprašamo sosede ob Pesnici: koliko Pesnice in kje se je že reguliralo? Gospod Flucher in tista ponižna deputacija, ki je hodila okoli dr. Schmidererja, okoli vseh drugih deželnih odbornikov razen predlagatelja Robiča, okoli nemškega zagrizenca Walz-a, koliko ste pa dosegli? Zakaj se še vedno nič ne dela ob Pesnici, zakaj se ne regulira, ne koplje? Mi plavamo in se potapljamo, po naših travnikih in njivah vali se temno-rjava Pesnica in nam dela grozno škodo; a nič se ne začne delati. Deputacija slavna, ki si se uklanjala največjim našim narodnim nasprotnikom in si z zaničevanjem šla mimo tistih slovenskih poslancev, ki so to zadevo sprožili in jo po vseh močih naprej spravljali, kje pa imaš zdaj svoje vspehe? Pokaži vendar nekaj, da bojo vsi Trgoviščani in Cvetkovčani vsaj nekaj videli od tistih velikih zaslug te deputacije in nemškega oskrbnika Flucherja.

Mi iz gotovega vira vemo, da se bode Pesnična regulacija tako zavlekla, da še v 2 letih ne bode pravega začetka. Slovenski poslanci so hodili okoli ministrov in okoli namestnika, interpelirali na Dunaji in ko so s težka toliko dosegli, da se je stvar nekoliko dalje pomaknila, že so prileteli »Štajerčevi« privrženci in kričali: Zdaj bode, a to smo dosegli mi. In vendar ni nič. Nemški je deželni odbor, nemška je večina v deželnem zboru, pred katerim so slovenski možje v svoji zmoti ponižno priklanjali svoje glave, a za to so dobili — nič.

Zato zdaj le hitro imenujte poslanca Walz-a, kateri je enkrat nemške konserva-

tivne poslance, ko so nastopili za korist slovenskega kmeta, imenoval »windische Schlepp-träger«, za častnega občana po vseh občinah ob Pesnici.

Pa še enega ne smete pozabiti: ptujskega pekarskega mojstra Ornika. Tega tudi ne. Tudi ta ima velike zasluge, da ste tako hitro — nič dosegli. Čujte!

Bila je seja deželnega zbora štajerskega dne 5. julija t. l. Ornik, ki je mislil, da je zadeva s Pesnico že zrela, je stavil hitro predlog, da se naj reguliranje Pesnice, kar najhitreje izvrši do konca. To bi prav lepo in hvaležno bilo. Ali gospod Ornik, močni župan in častni meščan ptujski se je malo zaletel; mož ni natančno pregledal te stvari in se ne zadosti posvetoval. Ko mu je torej g. dr. Schmiderer naznanil, kaj je c. kr. vlada dunajska pisala na deželni odbor štajerski in da bode deželni odbor v kratkem poslal inženerja v Tivolce, je gospod Ornik bil ves ginjen in je rekel: Zahvaljujem se v imenu našega ljudstva in izrečem v njegovem imenu svoje zadovoljstvo, da so se vendar enkrat izvršili sklepi deželnega zbora.

O gospod Ornik, ko bi vi vedeli, kako ste se urezali. Nič se ni zgodilo, prav nič. Še danes je vse pri starem. In Ornik in Flucher in deputacija niso nič napravili. S samimi besedami se reke ne regulirajo in z neresnico se nič ne opravi. Danes je še škoda tolika, kakor druga leta. Kaj je torej pomagalo, da so nekateri Slovenci šli tem prijateljem Flucherjevim in Ornikovim na led?

Zdaj pa pridete na vrsto slovenski poslanci. Vrata državne zbornice se bodejo kmalu odprla. Vam so razmere znane. Vi veste, zakaj nista deželni zbor in odbor nič opravila. Zdaj pa jih pošteno zgrabite, a deputacija naj ide nemške kljuge pritiskati!

Politični ogled.

Volitve na Kranjskem iz kmečkih občin so za katoliško narodno stranko ugodno izpale. Pridobila si je na novo en mandat v ribniško-kočevskem okraju in ima torej sedaj iz kmečkih občin 15 poslancev. Le v idrijsko-vipavskem okraju je zmagal liberalci Ivan Božič. Izvoljeni so torej sedaj: Dr. Sušteršič, Povše, pl. Detela, Pogačnik, Žitnik, dr. Krek, dr. Brejc, dr. Schweitzer, Pfeifer, Jaklič, Dular, Drobnič, Mejač, Košak, Pakiž, Božič. Danes se vršijo volitve iz mestne skupine. Katoliško-narodna stranka je postavila naslednje kandidate: Kregar, Pollak, Arko, Koblar, Spendal, Košiček.

Predsednik severnoameriških združenih držav je postal dosednji podpredsednik Roosevelt. Dopolnil je 41 leto ter je rodod iz Novega Jorka. On je istega političnega naziranja kakor Mac Kinley.

Predsednik Mac Kinley †. V soboto zjutraj kmalu po 2. uri je po enotedenskih, posebno zadnja dva dneva neznosnih bolečin umrl v Buffalo žrtev anarhističkega morilca Czoglogosza, predsednik severoameriških zveznih držav, William Mac Kinley v 58 letu svoje dobe, v petem svojega predsedništva. Akoravno je bila ena obeh ran smrtno nevarna in je bilo človeški soditi malo upanja na ozdravljenje predsednika, vendar so zdravniki do zadnjega trdili, da je napadeni izvan nevarnosti. Šele v petek dopoldne so uvideli, da so se motili v svoji sodbi in da nastopi smrt v najkrajšem času. Zadnje 3 do 4 ure so ga le še na umeten način še ohranili pri življenju, in že pred polnočjo je izgubil zavest, iz katere se je zavedel le v zadnjih trenutkih ter umrl z besedami: Božja in ne naša volja naj se zgodi. Ob njegovi smrtni postelji so bili zbrani soproga, sorodniki ter ministri; podpredsednik ni došel pravočasno. Ministri so takoj podali ostavko ter dali s tem podpredsedniku Rooseveltu priliko, da, ako se mu zdi potrebno, sestavi nov kabinet. Truplo pokojnikovo prepeljejo v Washington, kjer je pokopljeno na državne stroške.

Dopisi.

Ormož. (Blagoslovljenje okoliške šole.) Kolik razloček med blagoslovljenjem nemške šole lansko leto, in med blagoslovljenjem slovenske okoliške šole, ki se je vršilo dne 15. t. m.! Komaj, da se je vedelo, kaj se godi z nemško šolo, a dne 15. t. m. je bil pravi narodni praznik, katerega se je vdeležilo ljudstvo v izredno velikem številu od blizu in daleč. Štelo se je ljudstva nad 4000. Ob poldnesi uri predpoldne je bila slovesna sv. maša ter pridiga v ormoški farni cerkvi. Po božji službi se je pomikala šolska mladina in verno ljudstvo z 12 duhovniki v procesiji k novemu šolskemu poslopju, katero je blagoslovil vlč. g. Jakob Caf, dekan pri Sv. Tomažu.

Po dovršenem blagoslovljenem opravilu se je zbrala šolska mladina in ljudstvo v šolski sobani III. razreda, kjer je vse navzoče v lepem govoru pozdravil predsednik krajnega šolskega sveta g. Martin Stanič. Okoliške občine Hardek, Pušinci in Litmerk so bile prisiljene sezidati si novo šolo, ker so Ormožani hoteli imeti svojo nemško šolo. Lani 15. septembra se je položil temeljni kamen, letos se isti dan izroča poslopje svojemu namenu. Ob koncu izroči ključe, zvezane s slovenskim trakom, šolskemu vodji g. Rajšpu. Okrajni glavar Marija grof Attems se je v lepem slovenskem govoru zahvalil vsem, ki so pripomogli do tako lepega in krasnega poslopja, izrazil željo, naj bo vzgoja prešinjena od verskega in domoljubnega duha, tako da bodo iz šole prihajali cesarju zvesti podložniki in človeški družbi koristni državljani. Kreпки živijo-klici so pretrgali večkrat govor glavarjev ter ob koncu posebno glasno odmevali po dvorani. Okrajni nadzornik gosp. Dreflak je govoril do starišev. Učenec in učenka sta v imenu šolske dece izrekla zahvalo, da se jim je postavilo tako lepo poslopje. Šolski vodja g. Rajšp vabi stariše, da vzajemno delujejo z učiteljstvom pri odgoji otrok, ter še izreka posameznim osebam in oblastim zahvalo za novo poslopje. Nazadnje zakliče cesarju Slava, na kar so otroci zapeli cesarsko pesem. In spored je bil dovršen.

Rodoljubne gospe in gospice so pripravile šolski deci majhen obed, rodoljubi ormoški in iz okolice pa so se zbrali v telovadnici k banketu. Hardečka godba je med tem svirala v veži. Pri fino pripravljenem banketu je otvoril vrsto nazdravic gosp. M. Stanič. Nazdravil je vladarju. G. dr. Omulec pa je nazdravil sedanjemu in prejšnjemu okr. glavarju, g. Rajšp sedanjemu in prejšnjemu šol. nadzorniku, dr. Omulec dekanu Cafu, g. Porekar okrajnemu šolskemu svetu, g. dr. Rosina krajnemu šolskemu svetu, gosp. dr. Kristan duhovščini in posebej navzočemu g. prefektu Korošcu, g. dr. Geršak vrlemu učiteljstvu, g. Rajšp g. ravnatelju Neratu itd.

Dušečni oče novega poslopja, kakor se je izrazil v svoji napitnici g. Rajšp, je ravnatelj mariborske okoliške šole g. Nerat, ki je naredil načrt. Novo šolsko poslopje ima krasno lego, je okusno in prilično ter solidno zidano, tako da je gotovo izmed najlepših šolskih poslopj na Spodnjem Štajerskem. Kakor je poslopje kras in dika okolice, tako ji naj bo tudi vir prave omike in napredka.

Iz Jarenine. (Ciril-Metodova mladeniška slavnost.) Dan 15. sept. je bil preimeniten dan za nas, jareninske mladeniče, ki nam ostane nepozabljiv vse žive dni. Obhajali smo ta dan svojo željno pričakovano Ciril-Metodovo mladeniško slavnost. Mariborski tamburaši so nastopili prvi ter začeli udarjati na svoja miloglasna godala prelepo koračnico »Slava Slovincem«, s katero se je slavnost otvorila!

Na to so se menjale tamburaške in pevške točke. Mladenič Karol Šabeder, je v imenu bralnega društva in mladeniške zveze iskreno pozdravil vse došle mladeniče, domače in tuje in vse navzoče mnogoštevilno občinstvo; vključil poprej silno slabemu vremenu se je zbralo na slavnostnem prostoru

čez 400 ljudi. Mladenič France Sekol je navdušeno deklamoval pesmici »Naš čolnič otmimo« in »Pesem slovenskih mladeničev.« Neka posebnost je bila za poslušalce Ciril-Metodova pesem, katero je pelo 20 mladeničev enoglasno po veličastnem in ganljivem poljskem napevu. Slavnostni govor je v prekrasnih, prepričevalnih besedah govoril č. g. benediški kaplan Fr. Muršič. Tri reči nam je priporočal in sicer: Bodite verni, narodni in domoljubni! Vera je največja dragocenost, ki smo jo prejeli od Boga. Le veren mladenič velja kaj pred Bogom, je srečen in vesel, mladenič, ki se z veseljem oklepa domače Marijine družbe ter v dejanju kaže svojo vernost. Dragocen dar od Boga je tudi naš materni slovenski jezik. Mati ga nas je učila; kdor torej svoj materni jezik zaničuje, on svojo lastno mater zaničuje. Ta jezik naj bi pred vsemi drugimi najbolj ljubili, v njem najrajši govorili, in pravice maternega jezika neustrašno zagovarjali. Mladenič, ki hoče kaj veljati, mora tudi kaj znati, znanje pa si lahko pridobiva iz dobrih knjig in časopisov, katere mu lahko daje na razpolago družba Mohorjeva in bralno društvo. Teh dveh član naj bi bil slehern mladenič. Naša domovina je tako lepa, zato jo mora mladenič ljubiti nad vse druge kraje, in biti ponosen na njo. Tudi svojemu cesarju mora udan biti, kar so bili vselej mladeniči slovenski.

S pravo slastjo smo poslušali jasne, prepričevalne besede izbornega govornika. Ko nas je naposled vprašal, se li bomo ravnali po njegovih naukih, je iz naših vrst enoglasno zadonelo: Bomo se! S tem je govornik sklenil govor, mi pa smo mu v zahvalo navdušeno pritrdjevali.

Potem je pel jareninski moški zbor prelepo pesem »Jadransko morje«, tamburaši pa so nam zabrenkali po vrsti več krasnih pesmic. V imenu šentiljskih mladeničev se je nato govoril iskrene pozdravne besede mladenič Fr. Žebot in podpredsednik bralnega društva je zahvalil vse mladeniče, domače in tuje za obilno udeležbo ter sklenil slavnost s strikratnimi »Živijo«-klici sv. očetu in svetlemu cesarju. Vse občinstvo je vstalo in zapelo cesarsko pesem.

Sledil je kratek odmor, med katerim so tamburaši pridno udarjali. Na enkrat se dvigne zastor in na odru smo zagledali očaka Jakoba in sina Jožefa v pisani suknji. Pričela se je predstavljati prelepa igra »Egiptovski Jožef«, katero je prinesel letošnji »Vrtec« v svoji 4. številki. Naši mladeniči so jo v resnici izvrstno predstavljali. Vsi gledalci smo jih kar občudovali v njihovem varnem nastopanju in jasnem izgovoru, sev tudi v prekrasnih staroegiptovskih oblačilih.

Tako se je vršila naša mladeniška slavnost. Naša mladeniška zveza je pokazala, kaj premore. Mladeniči smo bili silno veseli krasnega izida. Udeležili so se slavnosti vsi vrli domači mladeniči; v velikem številu so prišli na slavnost naši srčni sosede, šentiljski mladeniči, nadalje jakobški mladeniči, od Sv. Ane na Krembergu je prišel na slavnost predsednik bralnega društva s 4 mladeniči-korenjaki, od Sv. Benedikta sta tudi došla 2 mladeniča. Mladeniči v Rogatecu in v Št. Ilju ob južni železnici so nas brzojavno pozdravili, pismo pa mladeniči od Sv. Križa na Murškem polju, od Sv. Jurja na Ščavnici in dva slov. mladeniča celo iz Bojkovic na Moravskem. Hvala in slava vam, misli bratje, ki ste se nas spominjali in tako povzdignili našo slavnost!

Začelo se je daniti ob meji slovenski. Čeravno je sedanji položaj jako žalosten, vendar nam pogled v bodočnost daje upati boljših dnij. Mladi rod se budi, mladeniči vstajajo. Tako je prav! Ta zemlja, ki še je do sedaj slovenska, mora tudi v bodoče ostati slovenska. Podajmo si k delu roke, k delu za vero in domovino, združimo se v krepke mladeniške zveze iz katerih srede naj mogočno odmeva odslej po vseh omejenih krajih slovenskih navdušena pesem:

Mi slovenski smo mladeniči,
To je radost, naša slast,
Veri, domovini zvesti,
Njena slava, njena čast!

Razne stvari.

Iz domačih krajev.

Imenovanja. Sodni adjunkt dr. H. Watzulik je prestavljen iz Šostanja v Ptuj. — Sodnima adjunktoma sta imenovana gosp. I. Kozina za deželni višjesodni okraj Gradec, g. I. Antloga za Mokronog na Dolenjskem.

Osebnosti. Gosp. prof. dr. K. Glaser, bivši profesor v Trstu, se preseli stalno v Gradec. — Slovenski avskultantje pri mariborskem okrožnem sodišču gg. Mihalič, Žiher, Vuk, Zemljič odidejo za eno leto iz Maribora, da zadostijo vojaški dolžnosti.

Družba sv. Mohorja. Naša družba šteje letos 76.110 udov, to je 2486 udov manj kakor lani. Lavantinska škofija ima letos le 23.771 udov, 2.025 manj kakor lani. Z razpošiljanjem letošnjih družbenih knjig se je začelo dne 18. septembra. Razpošiljale se bodo knjige po tem redu: Amerika in Afrika, lavantinska, krška, ljubljanska, tržaška in goriska škofija ter razni kraji. Cenjene gospode poverjenike, katerim se knjige pošiljajo, nujno prosimo, naj takoj, ko dobijo »aviso«, pošljejo po nje na pošto ali železniško postajo, da ne bode sitnih reklamacij, ki povzročujejo samo zamudo in nepotrebne stroške. Poštne stroške morajo čast. poverjenikom povrniti posamezni udje. Odbor.

Naši dijaki. Da bo naša dijaška kuhinja mogla ustreči vsem dijakom, ki se obračajo v svoji revščini do nje, prosimo rodoljube, naj ji z mnogobrojnimi darovi prihitijo na pomoč. Naslov se glasi: Dijaška kuhinja v Mariboru.

Pred okrožnim sodiščem v Mariboru je stal dne 11. t. m. urednik Majtnar zaradi tiskovnega prestopka ter dobil dva meseca zapor. — Dne 12. t. m. se je vršila obravnava proti gospodu A. Korošču. O njej poročamo na drugem mestu obširneje. — Dne 13. t. m. je stala pred porotniki 18letna Terezija Novak iz Peršetinc zavoljo detomora. Obsojena je na sedem let težke ječe.

Povodenj. Vsled neprestanega deževja so nastale po mnogih krajih zopet velike povodnji, ki so povzročile mnogo škode. Iz Celja se poroča, da je narasla Savinja in pritoki, in vodovje se je razlilo čez bregove ter poplavlilo celo bližnjo okolico. Med Poniškami in Štorami je stopila na železniški tir in promet je bil za nekoliko časa ustavljen. Tudi promet med Mariborom in Št. Iljem se ni mogel vršiti. Pri Št. Ilju so se potegnili plazovi. Predor pri Št. Ilju je bil po plazovih zadelan. Tudi Mariborska okolica je bila pod vodo. Novi park je bil ves preplavljen. V predmestju Orešje je voda hudo razsajala, ker je izstopil počgavski potok. Kanali so bili zadelani, ali pa niso mogli vsprejeti vse vode. Med ljudstvom je vladalo vznemirjenje. Iz Savinjske doline se nam še poroča: Povodenj je veliko škode naredila v nekaterih krajih savinjske doline. Veliko pokošene otave nam je odneslo, veliko se je pokvarilo vsled dolgotrajnega dežja, veliko travnikov poblatilo, tako, da bo otava, kjer še stoji, komaj za rabo. Posebno veliko škode je po travnikih Grajskevasi in Gomilski in tudi Št. Pavla. Nekemu posestniku je vtrgal plaz velik kos vinograda, tu in tam kateremu kako brajdo, voda je razdirala škarpe in enemu posestniku naredila škode nad 400 gld. Koliko pa je škodoval ta dolgotrajni dež na polju in v vinogradih!

Franc-Jozefova šola v Ljutomeru je izdala jako zanimivo letno poročilo. Vsebinsko obsega zgodovino ljutomerske šole in šolska poročila. Učencem, starišem in sedaj ter nekdaj v Ljutomeru službujočim katehetom, učiteljem in učiteljicam bo knjižica lep spomin.

Star altar, še v dobrem stanu in celo pripraven za kako ubogo cerkev, se dobi na Vranskem. Več se izve pri tamošnjem župnem uradu.

Mariborska dijaška kuhinja. Dne 13. septembra t. l. imel je odbor mariborske dijaške kuhinje svojo redno letno sejo. Bilo je prvokrat, da se je osiroteli odbor zbral brez svojega bivšega predsednika dr. Ivana Križaniča, ki je dijaško kuhinjo pred 20 leti ustanovil ter jo je kot vedni predsednik modro vodil in požrtvovalno podpiral do svoje prerane smrti, ki ga je letos v počitnicah tako nenadoma in kruto zadel. Njegove zasluge za slovensko dijaško kuhinjo so neprecenljive; kakor dober in skrben oče je pazno gledal na svoje ljube dijaške, katere je krog sebe zbiral v dijaški kuhinji ter jih je kot pravi usmiljeni Samaritan s potrebno hrano preskrboval. Radi tega se je odbor v zadnji seji z neomejeno hvaležnostjo spominjal svojega nepozabljivega rajnega predsednika ter je z največjim priznanjem omenjal njegove res velike zasluge. Dosedanji blagajnik, kanonik dr. Ivan Mlakar je potem položil račun o minolem šolskem letu. Iz njega je razvidno, da je imela dijaška kuhinja lani 5170 kron 40 vinarjev dohodkov in 5071 kron 31 vin. stroškov; vsled vestne varčnosti se je dosegel celo majhen prebitok. Za velike dohodke se odbor iskreno zahvali vsem veledušnim darovalcem; Bog plati tisočkrat vsem vrlim domoljubom, ki so ob različnih prilikah, pri veselih svatbah, na narodnih svečanostih, pri gostoljubnih godovanjih ali katerihkoli sestankih nabirali za dijaško kuhinjo mile darove! Živeli, lepo in plemenito narodno delo so storili! Posebno zdatno so društvo podpirale nekatere posojilnice, pred vsem njim na čelu mariborska posojilnica, slava njim! Izmed naših posebnih podpornikov moramo s priznanjem omeniti gg.: † dr. Iv. Križaniča, dr. Jernej Glančnika, mag. Jel. Ferka, dr. Iv. Mlakarja, kan. Hajseka in dek. Gaberca; g. nadžup. Ivan Lenart je poklonil dijaški kuhinji v vedni spomin na rajnega dr. Križaniča ustanovo 100 kron, kar je zelo hvalevredno. Kako koristno in vspešno je dijaška kuhinja tudi lani delovala, kažejo sledeče zdatne številke: Vsaki dan je dobivalo opoludne dobro in prav tečno hrano 45 do 49 ubogih dijakov, včasih še več; celo leto se je torej med nje razdelilo 13440 obedov! Po blagajnikovem poročilu so se v odborovi seji vršile volitve; na prvo mesto nepozabljivega dr. Ivana Križaniča je bil za predsednika izvoljen gosp. kanonik dr. Ivan Mlakar, za tajnika profesor dr. Anton Medved in za blagajnika profesor Jakob Kavčič. Odbor se bode trudil, dijaško kuhinjo i nadalje voditi po poti požrtvovalne ljubezni do predrage nam srednješolske dijaške mladine, ki je podpore potrebna, pa tudi vredna. Da bi dijaški kuhinji le zvesti ostali vsi dosedanji dobrotniki ter nam še novih pridobili! Mili rojaki! Kakor srčno se vam zahvalimo za dosedanjo podporo in pomoč, tako iskreno Vas prosimo tudi za nadaljno naklonjenost. Uboštvo pri mnogobrojnih dijakih je veliko, pomanjkanje hudo, zato i pomoč nujna. Zbirajte marljivo vsak v svojem krogu darove, ne zabite naših srednješolskih dijakov! Ves narod Vam bo hvaležen.

Prva učenka na realki. Na mariborski realki se je dala vpisati gđc. Elza Glowacka, hčerka gospoda gimnazijskega ravnatelja.

Celjski hajlovci so imeli preteklo nedeljo večer mnogo posla s sprejemom slovenskih društev vračajočih se iz Šmarja. Pritihotapili so se celo na peron in nas že tam pozdravili, na kar se njim je primerno odzdravilo. Pred vsako gostilno je stalo po nekaj teh ponočnjakov, menda kot »častna straža.« Lepa hvala! Zanimivo je poslušati, kako se ti »Nemci« med seboj imajo. Neki redar pomirjeval je n. pr. te barabe, kakor kake nevbogljuje otroke z besedami: »ali se že hočete zopet tepsti; to je čudno, da brez

tepeža ne morete biti! Nam se to ne zdi čudno, dokler jih redarji božajo. Ta večer so se celo nekateri vojaki-brambovci vmešavali v prepri! V Celji je vse mogoče!

V Rihtarovcih pri Radgoni je pri občinskih volitvah zopet zmagala posilinemška stranka.

Iz Vidma nam pišejo z dne 14. t. m.: Vreme je skrajno neugodno. 14 dni že neprenehoma dežuje, če izvezamo par vsaj deloma lepih dni. Kaj bo z letino, ki je še zmiraj na polji, sam Bog zna. Grozno škodo trpijo gospodarji, ki so malo pred nastopom deževja pokosili otavo. Vsled silne suše je bilo le prav pičlo sena, 3 do 4krat manj, kakor lani; pokosena otava pa je le samo za gnojišče; a trava, ki še ni pokosena, po ravnini, vsa blatna. Da niso mogle bučelice iz ajdovega cveta nanositi skoraj nobene strdi, je razumljivo. Zraven tega so po nekod potočiči grozno narasli in je voda prihrula v mnoge hiše, ležeče v ravnini. S silnim strahom se ljudje povprašujejo, kaj bo? Lepo vreme pa še noče nastopiti.

Uravnava Sotle. Več inženirjev, naših in hrvatskih, pregleduje že nekaj tednov sem Sotlino strugo, ki se mora vendar enkrat uravnati. Zdaj prebivajo v Brežicah. Te dni je Sotla vsled dolgotrajnega deževja zopet izstopila. Pred svojim izlivom v Savo je vdarila nazaj prav blizu Dobovske cerkve. Gospodje zemljemerci se lahko sedaj sami na licu mesta prepričajo, kako resnične so bile v deželni in državnem zboru pritožbe našega poslanca g. Žičkarja o silni škodi, katero provzroča Sotla leto za letom.

Utonil je v Dravi dne 17. t. m. Erbež Franc, desetletni učenec Poberške šole, ko je lovil naplovljena drva.

Od Sv. Barbare v Halozah smo dobili poročilo o dobrodelni tomboli dne 3. septembra, žal, da za ta list prepozno. Čisti dobiček znaša 200 K, kar kaže, da je prireditelj dosegla svoj namen.

Umrla je v Celju dne 12. t. m. gđ. Zora Vrečkova, najstarejša hči odvetnika dr. Josip Vrečko, v nežni starosti 17 let. Bila je veselje svojih starišev.

Duhovniške vesti. Č. g. Jožef Gunčer je dobil župnijo Vurberg, Alojzij Cilenshek je dobil župnijo Poličane, Ivan Medvešek je dobil župnijo Tinje.

Na Planini so se na god Šešerkov zbrali ondodni «fajerberkarji» v Šešerkovi gostilni ter ondi med glasovi pleh muzike krepko Gut-Heil-ali. Poskušali so tudi peti nemške pesmi. Šešerko je imel nemški nagovor. Fajerberkarji so sami rojeni Slovenci. Ako bi v nemškem trgu kje na Gornjem Štajerskem začeli nemški požarniki živijo klicati in popevati slovenske pesmi, kaj bi rekli ljudje k temu. Narodne zavednosti in narodnega ponosa manjka še na Planini v veliki meri.

Poštarica — agitira. Dne 11. t. m. je prišla neka ženska na neko pošto na Spodnjem Štajarskem (imena so poštni višji oblasti pri nas na razpolago) po denar v znesku 500 gld. = 1000 kron, katero svoto ji je njen mož iz Amerike poslal. Na vprašanje poštne ekspeditorice, kaj bo z denarji, jej žena mirno odgovori, v kaso — posojilnico na Rečici bom jih dala. Nato pa pravi ekspeditorica: »... ne dajte tukaj, rečička posojilnica je zaprta in nima več pravice denarja sprejemati in ga bode z gubili, dajte denar rajši v Ljubensko posojilnico, ki je boljša.« Od kod neki ima naša ekspeditorica kot uradna oseba dovoljenje in pravico agitirati zoper javne denarne zavode, ki so kmečkemu ljudstvu v pomoč? To je pač skrajno drzno. Gnadliva frava! kedar bode imeli denar na razpolaganje, blagovolite ga le poslati v posojilnico, v katero hočete, nas pa pustite pri miru!

Društvene zadeve.

Družbi sv. Cirila in Metoda so od 23. avgusta do 6. septembra poslali prispevkov

p. n. gospoda in društva: Posojilnica v Slatini 50 K, podružnica v Gornji Radgoni 217 K 30 v, podružnica v Ptuj 39 K, slov. abiturijentje 1891. l. ob desetletnici 28 K. — Družba je imela meseca avgusta 3725-83 K dohodkov in 4192-74 K stroškov.

Blagajništvo družbe sv. Cirila in Metoda.

Za dijaško kuhinjo v Mariboru so darovali: Vč. g. Tomaž Mraz, kn. šk. duh. svetovalec in nadžupnik v pok. 22 K, kaplan Jakob Kosi pri Sv. Petru v Gornji Radgoni, župnik Mat. Kelemina v Šentilju v Slov. gor. in odvetnik dr. N. Lemež v Slov. Bistrici po 10 K; župnik France Crnšek v Cirkovc 20 K, slav. učiteljstvo v Sv. Trojici v Slov. gor. 6 K, kaplan Fr. Roškar pri Sv. Ilju v Slov. gor. 3 K, kaplan Martin Agrež v Dolu 4 K, prof. Anton Cestnik v Celju, duhovnik Vinko Bauman na Krembergu in posestnik Fr. Ferk v Šentilju v Slov. gor. po 1 K.

Cecilijino društvo. Prihodnji ponedeljek, dne 23. septembra t. l. bode imelo Cecilijino društvo ob 11. uri predpoldne za lavantinsko škofijo v svojih prostorih v Mariboru izvanreden občni zbor. Na dnevnem redu so med drugimi točkami tudi volitev novega predsednika na mesto pokojnega č. gosp. Lud. Hudovernika. Ako bi bil prvi zbor nesklepčen, bo se vršil ob pol 12. uri drugi zbor pri vsakem številu navzočih udov. — Udje, pridite na na važno zborovanje. Posebna povabila se ne bodo razpošiljala.

Odbor.

Zveza slovenskih kolesarjev ima v soboto dne 21. sept. v Narodnem domu v Ljubljani občni zbor ob 8. uri zvečer.

„Društvo slovenskih odvetniških in notarskih uradnikov s sedežem v Celji“ vabi k izrednemu zborovanju, ki se vrši v nedeljo, dne 22. septembra t. l. ob 2. uri popoldne v gostilni pri Radeju v Celju na Bregu. Vspored: 1. Nedeljski počitek; 2. zavarovanje za starost; 3. razni predlogi. Vsa delujoča bratska društva naše države sklicujejo vzajemne shode glede predstojajočih najbolj perečih vprašanj, ter se bodo dotični sklepi spravili na dnevni red pri shodu vseh avstrijskih zasebnih uradnikov, vršečem se v kratkem na Dunaju. — Tovariši, časi so resni! Naj torej nikdo ne manjka pri tem važnem zborovanju. Sklep istega naj bode kakor glas vseh slov. kolegov, kakor klic obupnosti našega zatiranege stanu! — Celje, dne 7. sept. 1901.

Odbor.

Kmetijska zadruga pri Sv. Trojici v Slov. goricah ima v nedeljo, dne 29. t. m. popoldne ob 3. uri izvanredni občni zbor s sledečim sporedom: 1. Govor gospoda načelnika o dosedanjem delovanju mlekarne. 2. Posvetovanje o nadaljnjem delovanju. 3. Slučajnosti. V smislu društvenih pravil § 36 se opozarjajo tisti udje, kateri še niso deležev vplačali, da jih vsaj do 29. t. m. plačajo. Ker je ta občni zbor posebne važnosti, so vsi udje k prav obilni vdeležbi vabljeni. Odbor.

Kmetijsko bralno društvo v Krčevini pri Ptuj bode imelo svoj redni občni zbor v nedeljo, 22. septembra t. l. v gostilni gospoda Blaž Vindiš-a na Štukih ob 4. uri popoldne s raznovrstnim vspeodom. K obilni vdeležbi vabi vljudno odbor.

Katoliško izobraževalno društvo v Št. Pavlu pri Preboldu priredi v nedeljo, 22. septembra ob 3. uri popoldne pod župniškim kozolcem poučno zabavo s sledečim sporedom: Govor gosp. prefekta A. Korošca iz Maribora. Šaloigra »Kozlovska sodba v Višnji gori«. Igra ob nebeskih vratih. K obilni vdeležbi vabi odbor.

Ljutomer. Namesto venca na grob nam nepozabljivega prijatelja, zdravnika in znanca g. dr. Antona Mihaliča darovali so za družbo sv. Cirila in Metoda: Sever Franc, dr. Leo Kreft, Kavčič Edmund po 10 K; dr. Grossmann 5 K; Srabočan Anton, dr. Omulec, Ivančič Nina, Razlag Erna, Wessner Josipina, Karba Janko po 4 K; Skuhala Ivan, Rauter Jakob, Postružnik Marija, Volavec Jakob, Mikl Anton, Rajh Joško, Kreft Ivan, Podrepšek Feliks, Kralj Dav., Bohanec Ivan,

Mursa Jožef, Schneider Franc, Zacherl Franc po 2 K; Mihalič Vincenc, Mihalič Franc, Mihalič Alojz po 3 K; Pušenjak Tomaž, Mavrič Matilda, Štibler Frančiška, Čulek Josip, Vargazon Ernst, Pušenjak Ivan, Mavrič Karol, Smodiš iz Ljutomera, Dijak Fric, Kosi Josip, Kosi Vinc., Dunaj Franc, Lah Ivan, gasilno društvo »Pristova-Stročjaves«, Brunčič Ivan, Rožman Julika, Bernot Ivan, Čeh Fran, Špindler Franc, Kunce Ivan, Štuhec Franc, dr. Lebar Josip, Neimenovan, Repič Franc, Lassbacher Alb., Lasič Peter, Dijak Janko, Rajh mlj. po 1 K; Cimerman Anton 60 h; Ludvik Anton, Velnar Josip, Seršen Franc po 40 h; Megla, Fekonja Bogomil po 30 h; Murat Jože, Vargazon Franc, Babič Martin, Filipič Seb. po 20 h. Bog plati! Pri g. Kukevec se je nabralo 1. sept. za to društvo 26 K.

Iz drugih krajev.

Tržaški škof monsig. Šterk je dne 17. septembra v Trstu umrl. Iz Rogačke Slatine se je vračal precej zdrav v Trst, a potovanje mu je nemara naškodovalo. Slovenci žalujejo za svojim zvestim sinom, vladikovina za svojim blagim vladikom. Rajni je bil v 74. letu svoje dobe. Pokoj plemeniti duši!

Cerkvene zadeve.

V Framu bodo od 26. do 29. septembra eksercicije opravljali častiti gospodje misijonarji iz Celja: Peditček, Nežmah, Macur.

Iz Remšnika. (Kristusova podoba.) Znani podobar Leopold Perko je napravil dve Kristusovi podobi eno za Placeta in eno za Mazgona, za koje so prijatelji in součenci denarje nabrali. Placetovega sina je drevo ubilo, Mazgon pa se je vtopil v Dravi. Podobe so izvrstno izdelane in sposobne za križe ob cestah. Opomnili bi tedaj iste, ki imajo slabe podobe in skoro nedostojne, naj si naročijo pri g. Perku nove, ki veljajo 6, 10 in 12 gld. ali 12, 20 in 24 K. Ne pustite pa znamenja Kristusovega pri takih delati, ki grejo le drva cepat in stare omare krpat.

Vitanje. Pri nas imamo Marijino družbo vseh štirih stanov. Marijina družba deklet je bila ustanovljena 8. dec. 1900; mladeniči so bili sprejeti 14. aprila 1901; žene so imele sprejem 2. junija 1901; možje so pa praznovali slovesen dan sprejema na Vel. gospojnico 15. avgusta 1901. Z nadobudnim veseljem se oklepajo vsi štirje stanovi svoje najljubše Matere Marije. Vsako nedeljo plamt njih otročja ljubezen v gorečih molitvah do nebeske kraljice. Iz »Malih dnevnic« molijo vsi štirje stanovi menjaje se glasno psalme v čast blaženi Devici Mariji po rimskem breviju. Skupna sv. obhajila imajo ob večjih Marijinih praznikih, zborovanja in kršč. nauke vsak mesec po enkrat. V zahvalo ustanovitve Marijine družbe in milosti svetega leta prirede 16. sept. po prazniku presv. Imena Marijinega veliki romarski shod na Brinovi gori v zreški župniji poldrugo uro od Konjic. Zbero se ob 4. uri zgodaj doma v romarski cerkvi ter po jutrajnicah odrinejo na božjo pot. Na gori imajo skupno sv. obhajilo ob 1/2 9. uri in pridigo, katero bo govoril vč. g. Jurij Šelih. Slovesno sv. mašo bode daroval ob 1/2 11. uri č. g. Alojzij Kramaršič, kaplan vitanjski. Popoldan ob 2. uri imajo pete lavretanske litanije. Pri sv. opravilih bo pel mešani zbor Marijine družbe. — Nadejamo se, da pridejo v obilnem številu tudi otroci Marijinih družb raz pohorsko Šentjungoto in iz Konjic ter da pozdravimo z navdušenim veseljem našo ljubo Mater Marijo.

Loterijske številke.

Gradec 14. sept. 1901. 62, 9, 78, 16, 12
Dunaj » » » 58, 53, 5, 69, 43

Vsaka beseda
stane 2 v.
Najmanjša
objava 45 v.

MALA OZNANILA

Vsaka beseda
stane 2 v.
Večkr. objava
po dogovoru.

Vsaka beseda stane 2 vin.

Ti inserati se samo proti predplačilu sprejemajo; pri vprašanjih na upravnništvo se mora znamka za odgovor pridejati.

Prodaja se.

Lepo posestvo, obstoječe iz hiše, gospodarskega poslopja, njiv, travnikov, gozda, sadonosnika, vsega skupaj 25 1/2 oralov, se prodaja v Gor. Radvanji št. 17.

Lepo posestvo, ležeče v celjski okolici, 28 oralov, (11 oralov gozda, ostalo njive in travniki) se prodaja pod jako ugodnimi pogoji in zelo nizki ceni. Več pove Martin Antloga, gostilničar. Spodnje Hudenje, Celje. 458 3—1

Sprejme se.

Dva pridna dijaka sprejme pošena, krščanska rodbina na hrano in stanovanje. Ponudbe se pošiljajo upravnistvu „Slov. Gospodarja.“ 422 4—3

Dijaka iz dobre hiše vzame v vse preskrbovanje Vesenjaki v Mariboru, Zofijini trg 3, leve stopnice, drugo nadstropje. 450 2—1

Proste službe.

Postranski zaslužek,

trajen in rastoč, ponuja se spoštovanim, deloljubnim in stalno naseljenim osebam s prevzetjem zastopa domače zavarovalne družbe prve vrste. — Ponudbe pod „1.70 Gradec, poste restante.“ 222

Službo organista išče učitelj v pokoju, ki je izvrsten orgljavač in tudi pevec. Zna tudi orglje popravljati. Naslov pri upravnistvu. 446 3—1

Priden krojaški učenec sprejme se. — Kje? pove upravnistvo. 461 3—1

Trgovski učenec iz dežele, zmožen obeh deželnih jezikov, se sprejme. Hrano in stanovanje dobi pri gospodarju. Naslov pri upravnistvu. 469 3—1

Izvežban orgljavač se sprejme s 1. oktobrom t. l., ki bi zajedno opravljal tudi cerkveniško službo. Na razpolaganje ima lepo, prostorno stanovanje; tudi plača je povoljna. Samski prosilci imajo prednost. Ponudbe vsprejema in natančnejša obvestila podaja župnijski urad v Trbošnjah. — Cerkevno predstojništvo v Trbošnjah pri Vuzenici (Saldenhofen). 471 1

Trgovski učenec, zmožen obeh deželnih jezikov in z dobrimi šolskimi spričevali, se sprejme takoj. Tomaž Mikl in sin, trgovina z mešanim blagom pri Sv. Marjeti nižje Ptuj. 473 3—1

Deklé, pridno in pošteno, zmožna slovenskega in nemškega jezika, izučena v šivanju in kuhi, želi kot natakariča nastopiti službo do 1. oktobra. Ponudbe naj se blagovolijo pošiljati upravnistvu „Gospodarja“ pod M. K. 182. 476 1—1

Kot učenca se sprejmeta dva močna fanti v starosti od 16 let naprej pri umetnem mlinu tvrde A. Jurca in sinovi v Ptuj. Prosilci se naj oglašijo v trgovini omenjene tvrde na glavnem trgu. 462 3—1

V najem se da.

Kovačnica s stanovanjem se da v najem s 1. novembrom pod ugodnimi pogoji v Hotinji vasi. 457 2—1

Krčma in prodajalnica se da v najem tik farne cerkve v mariborskem okraju. Prevzeti se mora za 1000 K blaga. Ponudbe pod A. B. poste restante, Maribor. 477 2—1

O k l i c.

Ker je c. kr. okrajno sodišče v Ormožu kot zapuščinska oblast dovolilo **prostovoljno prodajo** zapuščine dne 8. majnika 1901 v Ormožu umrlega odvetnika gospoda dr. Janeza Petovar kot posestnika vinogradov, vl. št. 26 in 27 k. o. Dolena, odredi se na prošnjo omenjene zapuščinske oblasti narok za prostovoljno dražbo na dan

27. septembra 1901 dopoldan ob 10. uri

pri c. kr. okrajnem sodišču v Ptuj št. 2.

Za dražbo omenjeni vinogradi obstojijo:

ad 1. iz zidane hiše z veliko stiskalnico, kletjo, hlevom, vinogradi, pašnikov, gozda, njiv in travnika; ad 2. viničarije, gumne, kleti, vinogradi, njive, pašnikov, travnikov in gozda in se drže skupaj.

Premakljivost pri vlož. št. 26 k. o. Dolena obstoji iz stiskalnice, sodov, vinogradniškega orodja, pohištva in kotla za žganje. Cenilna vrednost zemljišč znaša:

ad 1. 2240 K 52 h; ad 2. 2082 K 60 h, pod to vrednostjo se zemljišči in premakljivost ne prodajo.

Zdražitelj mora prevzeti v plačilo književne terjatve po 800 K in 697 K 59 h.

Dražbeni pogoji, po katerih mora vsak ponudnik pred dražbo najmanj polovico cennitvene vrednosti odračunši književni dolg v roke sodniškega komisarja položiti, zemljeknjižni izvleček in cenilni zapisnik sme vsak kupec pri podpisani sodnji hiš. št. 2 med uradnimi urami pregledati.

Na zemljiščih ostane pridržana zastavna pravica vknjiženim upnikom brez ozira na prodajalno ceno. 472 1—1

C. kr. okrajna sodnija Ptuj, oddel. IV.,
dne 9. septembra 1901.

Z a h v a l a.

Podpisano voditeljstvo „Mladiške zveze jareninskega bralnega društva“ najpriserčnejše zahvaljuje jareninske, šentiljske, jakobske, anovske in benediške mladeniče za mnogoštevilno udeležbo na Ciril-Metodovi mladeniški slavnosti v Jarenini, mladeniče v Sv. Juriju na južni železnici, v Rogatcu, pri Sv. Križu pri Ljutomeru, pri Sv. Juriju na Ščavnici, v Bojkovicah na Moravskem za navdušene pozdrave, č. g. kapelana Fr. Muršiča za prekrasni slavnostni govor, jareninski moški zbor za lepo petje, mariborske tamburaše za miloglasno tamburanje, gostilničarja M. Cvilaka za dobro postrežbo. Hvala vsem, ki so kaj pripomogli h krasnemu izidu naše slavnosti! Slava izbornim predstavljalcem „Egipt. Jožefa“! Živeli vsi vneti obmejni slovenski mladeniči! Naprej v delu za vero in domovino!

V Jarenini, dne 17. septembra 1901.

478 1—1

Alojzlj Drozg, voditelj.

France Sekol, zapisnikar.

Zahvala.

Povodom bolezni in smrti nam nepozabljivega

484 1—1

dr. Anton Mihalič-a,

bivšega okrožnega zdravnika v Ljutomeru,

izrazili so nam prijatelji in znanci tolištevilno svoje sožalje, da nam ni mogoče zahvaliti vsakega posebej. Usojamo si torej izreči tem potom svojo ponižno zahvalo. Pred vsem č. gg. duhovnikom, ki so v tolikem številu — bilo jih je 17 — spremili pokojnika k večnemu počitku. Nadalje vsem p. n. gg. uradnikom c. kr. okraj. glavarstva, c. kr. okrajne sodnije in c. kr. okr. davkarije v Ljutomeru. P. n. zdravnikom-kolegom, ki so s skrajno skrbjo hoteli ohraniti nam toli drago življenje in so pokojniku skupno izkazali zadnjo čast. Zahvaljujemo nadalje slavni okrajni zastop kakor tudi zastop Ljutomerske tržke občine, p. n. učiteljstvo, ki je polnoštevilno prišlo iz celega okraja, zastopnike učiteljstva ormoškega okraja; sl. slov. „Čitalnico“ Ljutomersko in vrle ter odlične nje zastopnike in v obče slov. društva iz Ormoža; „Društvo veteranov“ od Svetinj z njegovim ustanoviteljem p. n. gosp. c. in kr. majorjem Janžek-om, „Zavezo gasilnih društev“, posebno gasilna društva iz Ljutomera, Cvena, Cezanjevec, Noršinec, Sv. Jurija, Križevca in vse navzoče. Vrh tega zahvaljujemo prav iskreno vse p. n. tržane ljutomerske in prebivalce iz okolice, ki so tako mnogobrojno spremili rajnega svojega zdravnika na zadnji poti.

Lepa hvala slav. pevskemu društvu za dve krasni žalostinki, kakor vsem darovalcem prekrasnih vencev.

Skratka, vsi skupaj in vsaki posebej, ki so rajnemu pomagali in stregli v njegovi mučni bolezni ali mu po smrti na kakoršenkoli način izkazali svoje prijateljstvo, naj blagovolijo sprejeti našo ponižno zahvalo s prošnjo, da ohranijo blagega pokojnika v najboljšem, trajnem spominu!

LJUTOMER, dne 13. sept. 1901.

Žaluojača rodbina.

Novo!

**Molitvenik
Sveto opravilo.**

Za mladino in tudi za odrasle.

Spisal

Jožef Čede,
kapelan.

Cena 70 vin., po pošti
10 vin. več.

— Priporoča —

tiskarna sv. Cirila.

Novo!

Trgovski učenec

vešč slovenskega in nemškega jezika se sprejme v trgovini mešanega blaga v Stridovi na Ogerskem.

475 3—1

KUVERTE

s firmo priporoča

tiskarna sv. Cirila v Mariboru

Slovenska tverdka!

Weberjevih dedičev naslednik:

Vincenc Čamernik

oblastveno preiskušeni kamnoseški mojster

363 19-11 **v Celju**

Nova ulica števil. 11.

Delavnica mramornatih altarjev
ter drugih umetnih kamnoseških del.
Cez 200 nagrobnih
spomenikov

različnih mramorjev, granitov in sijenitov
po najnovejših modernih načrtih**vedno v zalogi.**

Vsa stavbena kamnoseška dela.

Pohištvene plošče za mizarje. — Likanje in
struganje mramora s strojno silo.

• • • • Lastni kamnolomi. • • • •

Postrežba točna.

Obrise na zahtevanje izdelam takoj.

Slovinci!

darujte za

družbo Sv. Cirila in Metoda!**Razglas.****Sejem**, kateri je navadno bil 9. dan po kvartni nedelji v **Rajhenburgu**, preložen je za vselej**na 10. oktobra.**

Če pa pade ta dan na nedeljo ali praznik, vrši se sejem prihodnji dan.

Ker je pričakovati kupcev, vabijo se živinorejci, da priženejo dosti živine.

Županstvo Rajhenburg,

470 3-1

dne 10. septembra 1901.

B. Kunej, župan.

V zalogi tiskarne sv. Cirila v Mariboru se dobi

Za birmance lep spomin

in sploh za odrasle koristen molitvenik

„DUHOVNI VRTEC“

v V. natisu.

Zraven lepih molitev za očitno in domačo službo božjo obsega na 480 straneh še pouk za sveto birmo in 116 svetih pesmi: velja v usnje vezan z barvanim obrezkom K 1.40, v usnje vezan z zlatim obrezkom K 1.70, v usnje vezan z zlatim obrezkom s kopčo K 1.90.

Sv. birma,

Pouk in priprava za ta sv. zakrament za šolo in dom v III. natisu.

1 kom. velja 12v, 10 kom. K 1.10, in 100 kom. K 9.—

Na debelo. * Na drobno.

Postrežba točna. * Nizke cene.

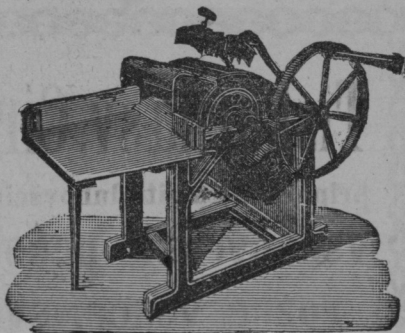
Peter Majdič

trgovina z železnino „MERKUR“

Celje, Graške ulice št. 12.

Za stavbeno sezono vse stavbene potrebščine v največji izberi.

Opozarja na svojo veliko zalogo travert, v odvodnih cevi, izdelkov iz kameščine kakor cevi za kanalizacije in stranišča, nastavke za dimnike v vsakovrstnih oblikah, cementa, stavbenih in pohištvenih okovov, samokolnic, raznega rokodelskega orodja, kuhinjske priprave, štedilnikov itd.

Mlatilnicez gepljem in ročne,
čistilnice
in drugipoljedelski in
vinorejski stroji
iz najbolj slovečih tovarn po
zelo nizkih cenah,**Velika zaloga kotlov za žganje kuhati.****Nagrobniki križi.**

355 5

Želod**se kupi**po dražbi kakor tudi iz
proste roke. 448 3-2Ponudbe na „Guter Käufer 4258“ Rudolf Mosse,
Wien I, Seilerstätte 2.**Jožef Brandl,**

izdelovalec orgelj

24-9

v Mariboru

se priporoča za stavbe orgelj vsake velikosti po najboljših sistemih. — Prevezam tudi prenovljenje, popravke in uglasbenje orgelj. — Spričevala od zgotovljenih orgelj so na razpolago.

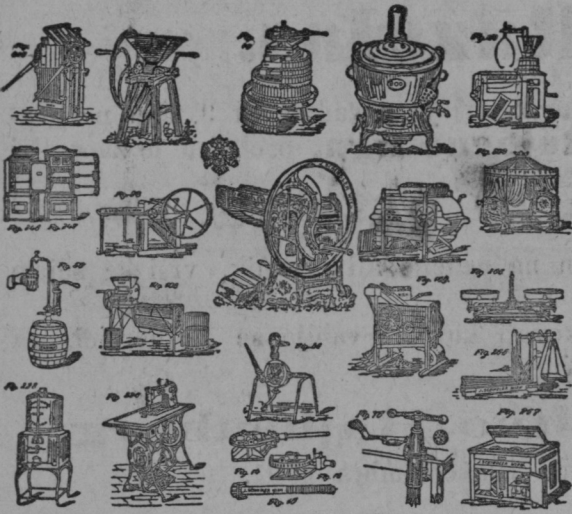
Tiskarna sv. Cirilanaznanja p. n. občinstvu, da prevzema naročila za vizitnice, pisma, cenike s podobami itd. izvršene v **kamnotisku**.
Zagotavlja se dobra izvršitev in nizka cena.

Razne

uradne pečate**kuverte****s firmo**

priporoča

Tiskarna sv. Cirila v Mariboru

Janez Schindler

Dunaj III., Erdbergstr. 12,
pošilja zastoj vsakemu
cenilniku v slovenskem
jeziku. V tistem se na-
haja več ko 400 podob
različnih strojev in orodja
za poljedelstvo, obrt in
hišne potrebe. Cene nižje
kakor povsod drugod.
Pošilja se na poskušnjo.
Reelna postrežba se
jamči. Plačila prav
ugodna. Solidni krščan-
ski prokupi še iščejo.

Janez Schindler,

c. kr. 11
lastnik privileg.
Dunaj III., Erdbergstrasse 12.

Na slovenska naročila se slovenski odgovarja.

Razglas.

C. kr. okrajna sodnija v Mariboru odd. VI. daje na znanje:

prostovoljna dražba

dne 8. maja 1901 v Ormožu umrlega dr. Ivana Petovarja spada-
jočih zemljišč vl. št. 59 in 60 davč. občine Ruperče odredila se
je na dan 30. septembra 1901 predpoldan ob 11. uri pri tem
sodišču sob. šte. 13.

Dražbeni pogoji, cenilni zapisnik in zemljknižni ekstrakt
leže pri tem sodišču soba šte. 6 na pogled.

C. kr. okrajno sodišče oddelek VI v Mariboru,
dne 9. septembra 1901.

2

Lekarničarja A. Thierryja balzam

z zeleno nunsko varstveno znamko, 12 majhnih ali 6 velikih
steklenic 4 K — poštne prosto.

A. Thierryja centifolij. mazilo

2 lončiča 3-50 K poštne prosto razpošilja proti predplačilu

A. Thierryja lekarna k angelju varhu
v Pregradi pri Rogaški Slatini.

Dunaj: glavna zaloga, lekarna C. Brady,
Fleischmarkt 1. Budapest: lekarna I.
Török in dr. Egger. Zagreb: lekarna
S. Mittelbach.

Na drobno v vsaki lekarni.

348 13

Pri kmetijski razstavi v Riedu 1901
najvišje odlikovanje z zlato svetinjo.

Podkove za vole

patent. Zehetbauer.

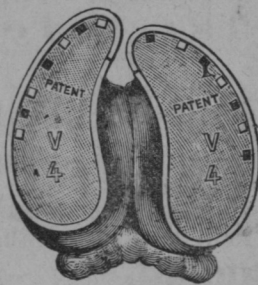
Neobhodno potrebno za posestnike, go-
spodarstva, pivovarne, žganjarije itd.

Glavno zastopstvo: 455 25—1

Echinger & Fernau

DUNAJ XV, Neubaugürtel 7 in 9.
Prospekti na zahtevanje.

Novo!

Novo!

Za jesen in zimo

priporočam vsakovrstno su-
kno, perilo, predpasnike,
spodnjo obleko, Jägrove
srajce itd. po najnižji ceni.

ADOLF WESSIAK

Dravska ulica št. 4.

2

Za bolne na želodcu in stare ljudi. 495

Konjak

star, iz domačega vina, pošilja franko 4 stekl.
za 6 gold., 2 litra za 8 gld., novi konjak 2 litra za
4-80 gld. Benedikt Hertl, grajščak, Golliš
p. Konjicah, Štaj.

1 stekl. za 1 gld. 50 kr. se dobi pri Al. Quandest, gosposka ulica, Maribor.

Ostanki
od sukna
40 do 50%
cenejši!

Pri nakupovanju 464 2

manufakturnega in
suknenega blaga

se opozarja na

tvrdko

Novozidani
prodajalnični prostori
I. nadstopje

Sukno za prevlako pohištva, preproge,
odeje, koci, robci, zaloga belega damasta,
tkanine in platna. — Najnovejše sukno za obleke
in barhenti. Na drobno in na debelo.

● Zelo nizke cene. ●

Worsche & Deu
pri "škofu"
Maribor Gosposka ul. št. 3, Maribor
Odeje iz atlasa in satina
izgledajo kot svila
3-90
gld.

P. n.

Naznanjam slavnim obiskovalcem gostilne

Jošt-Kreuzberger

v MARIBORU, Koroške ulice,

iz mesta in dežele, da sem prevzel sedaj jaz to gostilno.
Trudil se bom vsem ceno in dobro postreči. — Kmetom,
ki prihajajo v soboto na sejem, se še posebej priporočam.

Udani

Fran Čirič,

gostilničar.

445 10—2

Tiskarna sv. Cirila v Mariboru

priporoča častiti duhovščini in slavnemu občinstvu
vsakovrstne podobice, molitvenike,
rožne vence, svetinjice, križce.

Velika knjiga z vzorci od navadnih do najfinejših
podob je v tiskarni na vpogled.

Spominki na prvo sv. obhajilo kos od 1 do 10 kr.

Rožne vence vsake velikosti in kakovosti prodajamo na
drobno in debelo, rožne vence žalostne Matere
Božje in preč. Spočetja itd. — Lepi križci so
pa medeni ali niklasti za rožne vence, za kras na
steno in posebno za častite duhovnike za sprevidenje
bolnikov; križi s stojalcem, svetinjice različnih vrst.

Tiskarna ima v zalogi tiskovine za:

župnijske, občinske in politične urade, odvetnike in notarje,
trgovce, hotele in gostilnice, posojilnice in zasebnike.

Naročila na lepake (vsake vrste in velikosti), poročne liste,
osmrtnice, spominske liste, vizitke, tabele, knjige, časnike,
dalje preskrbi za vsak urad ali zasebnike štampilje (pečate).

Vsako naročilo se izvrši hitro, lično in ceno.